

KARTA PRACY · L1

Świat naczyń połączonych

Dział VII · wymaganie P1 · „Jak my wpływamy na świat i jak świat wpływa na nas?”

WARIANT: ROZSZERZONY

Imię i nazwisko: Klasa: Data:

Punkt wyjścia

Znasz już cztery wymiary zależności Polski (handel, energia, ludzie, łańcuchy dostaw). Teraz oceniasz spory i projektujesz rozwiązania. Pracuj na danych — oddzielaj fakt od opinii.

Zadanie 1. Dwa stanowiska — patriotyzm gospodarczy i odpowiedzialna konsumpcja

Spór: czy państwo powinno preferować krajowe produkty i kapitał, czy zostawić to rynkowi? Kontekst: model polski jest mieszany (rola PFR, „narodowi czempioni” + otwartość); Indeks Wolności Gospodarczej 2025 sytuuje Polskę na 25/44 w Europie („umiarkowanie wolna”). Wypisz argumenty i oceń.

Stanowisko interwencyjne	Stanowisko wolnorynkowe
popyt wewnętrzny, miejsca pracy, kapitał narodowy...	efektywność rynku, ryzyko protekcjonizmu i wojen handlowych...

Twoja ocena (który argument najsilniejszy i dlaczego — bez „jedynej słusznej” odpowiedzi):

Zadanie 2. Kазus prawny — kto odpowiada za łańcuch dostaw?

Nestlé USA i Cargill przed Sądem Najwyższym USA (2021): sąd uznał, że firmy nie odpowiadają w USA za nadużycia (m.in. pracę dzieci) w zagranicznych częściach łańcucha dostaw kakao. Wywołało to falę krytyki.

Kto Twoim zdaniem powinien odpowiadać za warunki w łańcuchu dostaw i dlaczego? Gdzie są granice prawa krajowego?

Zadanie 3. Zaprojektuj rozwiązanie systemowe

Zaproponuj jedno rozwiązanie ograniczające szkody w łańcuchu dostaw (np. regulacja UE, certyfikacja, edukacja konsumentów, podatek). Oceń też jego ograniczenia.

Rozwiązanie:

Ograniczenia / ryzyka rozwiązania:

Zadanie 4. Weryfikacja danych

W lekcji wiele liczb opatrzone rokiem odczytu (dane 2025/2026). Wybierz dwie i zaplanuj weryfikację.

Liczba do sprawdzenia	Gdzie i jak zweryfikuję (instytucja, rok)

Refleksja

Która zależność Polski jest — Twoim zdaniem — najtrudniejsza do zmiany i dlaczego?

[QR] Źródła danych do samodzielnej weryfikacji — zeskanuj kod (do wstawienia).